

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 8, Nummer: 78

Programma van activiteiten

23 dec t/m 7 jan 2024	Winterstation
28 februari 2024	Recordpoging langste robottrein
15 mrt t/m 17 mrt 2024	Modeltrein Expo On traXS
20/21 april 2024	Arend onder stoom
25 april t/m 1 november 2024	Tentoonstelling 150 jaar Maliebaan Station
28 april t/m 12 mei 2024	Spoorweg Spelen
25/26 mei	Canondagen
25/26 mei	Arend onder stoom
10 juni	150ste verjaardag Maliebaan Station
15/16 juni	Arend onder stoom

Lezing door Albert Koch over het Stadsgewestelijk Materieel (SGM)

Albert Koch verzorgt een presentatie over de historie van het SGM, inclusief de verlenging, verkleuring en de verbouwing van dit markante materieeltype. In december 2021 nam de NS het afscheid van de eerste generatie Sprinters, zoals het Stadsgewestelijk Materieel (SGM) later heette. Hiermee kwam er een einde aan een periode van veertig jaar waarin dit materieel een hoofdrol speelde in het korte afstandsverkeer in met name de Randstad. De inzet van het SGM begon in 1977 op de Hoekse Lijn, later gevolgd door inzet op de Zoetermeerlijn.

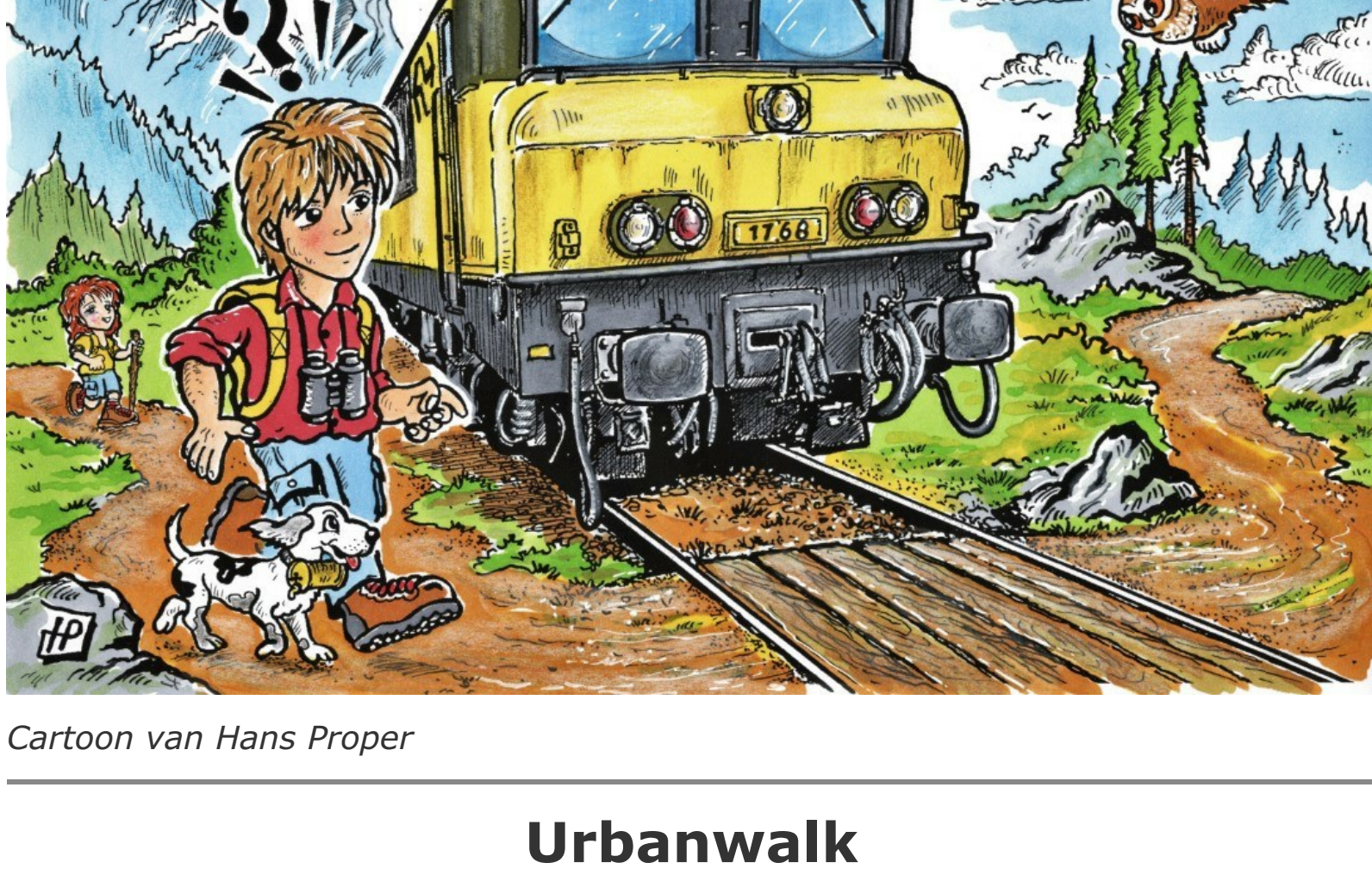
Datum: **24 januari 2024**. De lezing vindt plaats in de **Wachtkamer Derde Klasse** in de stationshal van het Spoorwegmuseum.

De zaal is open vanaf 18.45 u; aanvang 19.00 u; afsluiting uiterlijk 21.30 u

Aanmelden kan via onze [website](#). Dit kan al vanaf de 18de december op het Ledengedeelte.

Foto van Albert Koch

Cartoon

Cartoon van Hans Proper

Urbanwalk

Op zondag 12 november was de laatste Urban Walk van 2023, de Urban Walk Utrecht. Circa 1.500 wandelaars gingen op pad door de Domstad, met start en finish in het Spoorwegmuseum; zij ontdekten daarbij unieke locaties. Om 08.30 uur konden de wandelaars hun wandelkaarten ophalen bij het Spoorwegmuseum en begon de wandeling langs de grachten en door de stad. Via diverse locaties zoals Museum Speelklok, verliep de wandeltocht naar Nieuwegein. Via Fort Jutphaas en de Profsluis (onderdeel van de Nieuwe Hollandsche Waterlinie) ging de route weer terug naar het eindpunt Spoorwegmuseum. De laatste meters gingen over het perron van het Maliebaanstation waar iedereen feestelijk werd onthaald.

Nieuwegein. Via Fort Jutphaas en de Profsluis (onderdeel van de Nieuwe Hollandsche Waterlinie) ging de route weer terug naar het eindpunt Spoorwegmuseum. De laatste meters gingen over het perron van het Maliebaanstation waar iedereen feestelijk werd onthaald.

Schenking

De heer Wozniak schonk ons eerder een aantal prachtige zelfgebouwde modeltreinen. Ze zijn te zien in de vitrines in de hal bij de bibliotheek. Toen hij de modellen schonk was hij al ernstig ziek. Zijn laatste bouwproject, een ongevallentrein, kon hij niet meer afmaken. Op aanwijzingen vanuit zijn ziekbed heeft zijn dochter het project kunnen afronden. Zo kon deze trein alsnog aan het Spoorwegmuseum worden geschonken, het was zijn laatste wens. Kort na de voltooiing is Arthur Wozniak overleden. We zijn de familie dankbaar voor deze mooie schenking.

ATB keuring

Recentelijk vond er een ATB-keuring plaats in de Hondelokop. Dit moet eens in de 7 maanden gebeuren. Omdat er een aardlek werd geconstateerd moest de hele kast nagelopen worden. Op de foto kun je mooi zien hoe de techniek van de Algemene Trein Beïnvloeding eruitziet.

Klussen op het buiten terrein

De vrijwilligers doen zekelijks allerlei klussen in het museum. Meestal gebeurt dit een beetje uit het zicht, maar ook zie je ze o.a. bezig op het werkterrein Utrecht Maliebaan. Daar kreeg het seinhuis nieuwe acrylaat platen bij de balustrades op het balkon. Cuno en Hein hebben de oude verweerde platen vervangen door nieuwe (foto links). Anne en Ernest klommen de ladder op om de rouwbriefflantaarn te voorzien van een nieuw armatuur met lamp. Dit rangeersein bestaat uit een antenne, geplaatst op een zwart/wit geschilderde paal. In de stand 'Rangeren' toont het sein naar beide zijden toe een rechthoekig wit vlak. In de stand 'Niet Rangeren' wordt een zwart liggend kruis op een wit veld getoond. In het vakjargon noemt men dit sein ook wel een 'rouwbrieff' vanwege de zwarte rand om het sein.

Reserveren voor Winter Station

Vanaf nu kan men een tijdslot reserveren voor de kerstvakantie. Heb je al een geldig entreebewijs zoals een Museumkaart, VriendenLoterij VIP-kaart of buurpas? Dan is reserveren ook noodzakelijk. Reserveren is gratis. De tijdsloten werken zoals voorheen, ben je eenmaal binnen dan kun je blijven tot sluitingstijd. Wat is tijdens Winter Station 19:00 uur, behalve op 24, 25, 26 en 31 december, dan sluit Winter Station gewoon om 17:00 uur. Op 1 januari gaat het museum om 12:00 uur open. Website: [Klik hier](#).

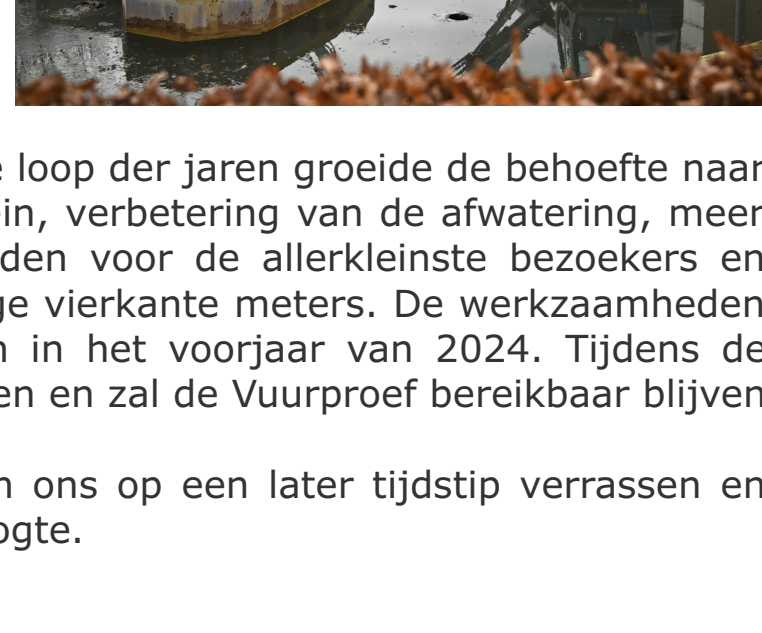
Afbouw expo "Onder hoogspanning"

Deze tentoonstelling is inmiddels afgebouwd, dus het perron is weer in de oude staat hersteld. Inclusief de stations dame, die op wel heel speciale manieren terug naar haar plaats werd gebracht. Het dank aan het vervoermiddel van vrijwilliger Cuno!

Het achter terrein

De speelplaats met waterpartij en glijbanen en het treintje voor de kinderen wordt nu grondig veranderd: het achter terrein gaat op de schop. De plannen waren er al sinds 2021 maar goedkeuringen met de nodige procedures en de inspraak van uit de woonwijk, maakten dat het heel lang duurde voordat de plannen konden worden uitgewerkt en konden worden omgezet in actie. Dat is dan nu gebeurd en de werkzaamheden zijn al begonnen. De huidige inrichting dateert van 2005 en in de loop der jaren groeide de behoefte naar onder andere meer ritten met de Jumbotrein, verbetering van de afwatering, meer spoorse elementen, meer speelmogelijkheden voor de allerkleinste bezoekers en sowieso een beter gebruik van de aanwezige vierkante meters. De werkzaamheden zullen volgens planning worden afgesloten in het voorjaar van 2024. Tijdens de werkzaamheden zal de Jumbotrein niet rijden en zal de Vuurproef bereikbaar blijven via een loopbrug.

Hoe het er allemaal gaat uitzien? We laten ons op een later tijdstip verrassen en houden onze Vrienden regelmatig op de hoogte.
Foto van Wim Koot.

Afscheid Jumbo

Met de start van de verbouwing van het achter terrein heeft de huidige Jumbotrein zijn laatste ritjes gemaakt. In april verwachten we de nieuwe Jumbotreinen te kunnen presenteren. Wat we nu weten is dat die bestaan uit een locomotief serie 1100 met plan D rijkuiten in turquoise uitvoering en een VIRM in de huidige geel-blauwe huisstijl.

Raadsel

De oplossing van de vorige keer: het is een model van de trein op de Hoge Snelheids Lijn, de Fyra. De trein die veel te laat op de rails kwam en eenmaal in functie al heel snel verdween door "zijn onacceptabel gedrag". Het model staat op het achter terrein, bij het veldje met veel grind.

Het raadsel van december: Waar in het museum is deze tekst te vinden?

EEN LOCOMOTIEF

ER STAAT EEN LOCOMOTIEF OP EEN ZIJSPoor,
TOT IN HAAR MORG VERROEST, MET DISTELS OVERGROEID.

ALS HET REGENT WEENT ZIJ BRUINE TRANEN.

IK LOOP LANGS HAAR, RAAK HAAR AAN,
AAI HAAR,
ZEG IETS TEGEN HAAR, IETS BEMOEDIGENDS,
KLIM OP DE RESTEN VAN EEN TREEPLANK

IN DE VERTE SLAAT EEN KLOK.
MISSCHIEF BEN IK WEL EEN PRINS. JE WEET HET NOOIT!
MISSCHIEF IS DIT WEL DOORNOOSJE.
LOCOMOTIEFJE, LIEFJE... OPEN JE OGEN...!

HOOG AAN DE HEMEL STAAT DE ZON.
'HÉ!' ROEPEN ZE. 'HO!', 'WACHT EENS EVEN!' EN 'STA STIL'.
MAAR WIJ VERTRIEKEN EN HOREN NIETS EN NIEMAND MEE

TOON TELLEGEN (1941)
UIT: ER LIGT EEN APPEL OP EEN SCHAAL, QUERIDO 1999.

Fijne Feestdagen!

BLOK 2024

Het bestuur van de Vrienden Dienst en de redactie van de VriendenDienst-digitaal wensen u hele prettige feestdagen. Hans Proper ondersteunt deze wens met een cartoon die knipoogt naar de geslaagde Vriendenrit met de DE3 door het Amsterdamse havengebied.

Aanvullende informatie: Onlangs heeft u via de email de eindejaarsnieuwsbrief ontvangen, ook gesierd met een fraaie cartoon van Hans Proper. Bijgevoegd was de uitnodiging tot betaling van uw contributie voor 2024. Uiteraard hoopt de penningmeester dat u voldoet aan het verzoek dit voor 31 januari 2024 te regelen. Het scheidt hem en de ledenadministrateur veel werk als betaalherinneringen niet hoeven te worden verstuurd.

De volgende uitgave, die van de maand januari 2024, zal verschijnen op 15 januari 2024.

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie & layout: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Kopfoto: Peter vd Vlist

